

بررسی تطبیقی ساختار مراکز مدیریت بحران در ایران و آمریکا

آرزو حقوقی^۱، سیده مرضیه طبائیان*^۲، علیرضا شهنام نیا^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد رشته معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران، arezoo_ho_66@yahoo.com
۲- استادیار، عضو هیئت علمی تمام وقت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان، اصفهان، ایران، Marzieh.tabaeian1@gmail.com
۳- عضو هیئت علمی تمام وقت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان، اصفهان، ایران، alirezashahnam@aol.com

چکیده

انسان از بدو خلقت و زمانی که زندگی اجتماعی را آغاز کرد همواره با بحران های مختلفی روبرو بوده است. در ابتداء این بحران ها به صورت خود جوش مدیریت می شد و از سر جوامع با ضریب خسارت های متفاوت می گذشت در اواسط قرن بیستم و زمانی که بشر وارد دوره و سبک جدیدی از زندگی اجتماعی خود شد مباحث مدیریت برای کنترل و هدایت هر چه بهتر کسب و کارها بوجود آمدند و همچنان بشر با بحران های مختلف روبرو می شد و لازم بود که برای این زمان ها که جوامع بشری با بحران مواجه می شود چاره اندیشی بشود و از اینجا بود که مبحث مدیریت بحران در علوم مدیریتی بوجود آمد. از این رو در دهه های اخیر در مورد بحران، چگونگی شکل گیری و مدیریت آن مطالعات و تحقیقات بسیاری با دیدگاه ها و شیوه های مختلفی انجام پذیرفته است. برخی از پژوهشگران تحلیل های خود را بر روی بررسی انواع بحران ها و شیوه های مدیریتی استوار کرده اند، گروهی دیگر به مطالعات تطبیقی روی آورده و تعدادی نیز رویکردی تجربی اتخاذ کرده اند. برای بحران مدل های مختلفی طراحی شده است. مدلی که سعی داشته اند پیچیدگی عوامل بحران ها و روابط آنها را به سادگی نشان دهند. از این رو مقاله حاضر با هدف فراهم آوری عناصر لازم برای شناسایی بحران و تجزیه و تحلیل آن، مهم ترین ویژگی های نسبت داده شده به حوادث بحرانی را احصا کرده و سپس در دو بخش اصلی، ساختار مدیریت بحران در کشور ایران و آمریکا را تشریح می کند. در پایان تلاش می شود تا با ترکیب این دو ساختار سازمانی در عرصه مدیریت بحران، تعریف نسبتاً کامل تری قابل قبولی که هم قابلیت تحلیلی داشته و هم در عرصه عمل به کار آید، ارائه گردد.

واژه های کلیدی: مدیریت بحران، حوادث غیر طبیعی، حوادث طبیعی، مطالعه تطبیقی، ایران، آمریکا.

۱- مقدمه

مراکز مدیریت بحران یکی از مهم ترین پایگاه های امداد رسانی و تصمیم گیری در امور مختلف مرتبط با حوادث طبیعی و انسان ساز به منظور جلوگیری از کاهش خطرات، وقوع حوادث و خدمات رسانی در امر مدیریت بحران در هر منطقه از کشور می باشند و بعنوان محل استقرار مدیران، تجهیزات، عوامل مدیریتی، عوامل امدادی^۱ و همچنین مرکز مدیریت امداد و نجات، ایفای نقش می نمایند و به عنوان مراکز پایش، مانیتورینگ، نظارت تصویری^۲، غیر تصویری و مراکز عملیات کنترل و مدیریت نیز بکار گرفته می شوند بدین ترتیب مراکز مدیریت بحران مراکز کلیدی در شبکه شهرها و روستاهای کشور و راه های بین شهری محسوب می شوند. فرم کلی کالبدی ساختمان این مراکز از جهات بسیار زیادی با سائرساختمان ها و تأسیسات متداول

*- مسئول مکاتبات

1 - Relief agents
2 - Video surveillance